

Для досягнення успіху у вирішенні гендерних проблем необхідно сприяти більшому представництву жінок у вищих посадах, запроваджувати ефективні механізми запобігання сексуальному та гендерному насильству, розвивати гендерну освіту та усвідомлення серед персоналу, а також враховувати гендерні аспекти у всіх напрямках стратегічного планування та діяльності в секторі безпеки і оборони. Лише завдяки спільним зусиллям уряду, громадськості та міжнародних партнерів можна досягти значного прогресу в цій сфері та створити більш справедливе та інклюзивне суспільство.

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.

2. Гендерні медійні практики: навчальний посібник із гендерної рівності та недискримінації для студентів вищих навчальних закладів. OSCE. URL : <https://www.osce.org/uk/ukraine/284966>.

3. Впровадження гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України: досягнення та виклики. *Укрінформ*. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2837474-vprovadzenna-gendernoi-rivnosti-u-sektori-bezpeki-i-oboroni-ukraini-dosagnenna-ta-vikliki.html>.

УДК 305+342.722

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/364-365

Артур БЕСКРОВНИЙ

курсант 1 курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Олександр ЖУРАВЕЛЬ

старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, СПРИЯННЯ СТВОРЕННЮ БЕЗБАР'СНОГО БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Питання гендерної рівності становлять основні демократичні цінності, що утримують фундамент сучасної цивілізації. Здійснення збалансованої державної гендерної політики є одним із ключових векторів для подальшого розвитку України як демократичної держави на шляху до інтеграції в Європейську спільноту. Україна впроваджує законодавче регулювання гендерних питань на основі міжнародних та національних нормативно-правових актів, спрямованих на забезпечення гендерного паритету та рівних прав чоловіків і жінок.

Успіх такої політики залежить від комплексної реалізації прав чоловіків і жінок у нових історичних умовах. Гендер є системою цінностей і стандартів, яку формують та підтримують громадські інститути певного суспільства. Ця система визначає соціальні ролі, норми та характеристики поведінки для жінок і чоловіків у контексті соціальних, економічних та культурних умов [1, с. 17].

Гендерна рівність означає забезпечення рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків, дозволяючи їм реалізувати свій потенціал незалежно від статі. Це модель системи стримувань і противаг, яка забезпечує паритет інтересів у всіх сферах життя суспільства.

На конституційному рівні гендерна рівноправність визнається як основний принцип. Це означає, що чоловіки і жінки мають однакові права та можливості незалежно від статевих ознак. Вона проявляється у встановленні рівноправності володіння правами, сталості цих прав протягом життя та незалежності від формальних норм права [2].

Суспільний рівень гендерної демократії визначається паритетною участю жінок і чоловіків у всіх сферах життя, масштабною пропагандою гендерної рівноправності, прийняттям державних програм підтримки жіночих ініціатив, розширенням громадських організацій і рухів, а також пропорційним представництвом у владних структурах. Такий

підхід передбачає усунення гендерних диспропорцій, знищення всіх форм статевої дискримінації та пріоритетний розвиток материнства і дитинства за підтримки держави [4, с. 27].

Для забезпечення гендерної рівності в умовах воєнного конфлікту в Україні необхідно спрямувати увагу на наступні аспекти:

1. Гарантування прав цивільних осіб незалежно від їхньої статі під час воєнного стану в країні;
2. Забезпечення прав військовослужбовців, як чоловіків, так і жінок, в умовах ведення війни;
3. Забезпечення правового захисту для військовослужбовців, які були звільнені з військової служби через стан здоров'я;
4. Захист прав жінок-військовослужбовців під час активних бойових дій [3, с. 27].

Підсумовуючи вищезазначене, важливо акцентувати, що впровадження повної гендерної рівності стає пріоритетним завданням для розвитку України на шляху до інтеграції в Європейську спільноту. Державна політика забезпечення рівності між особами чоловічої та жіночої статі повинна базуватися на концептуальних засадах комплексного підходу, як це передбачено у документах Ради Європи. В умовах воєнного стану необхідно активно залучати всі зацікавлені сторони для запобігання будь-якій формі дискримінації за статевою ознакою та забезпечення практичної реалізації гендерної рівності, а також гарантування рівних прав і свобод для всіх громадян, незалежно від їхньої статі.

1. Васечко Л. Гендерна рівність в умовах воєнного стану. *Гендерні студії у вищій школі: сучасні виклики та досягнення : матеріали Всеукр. науково-пед. підвищ. кваліфікації* (м. Львів, 5 верес. – 16 жовт. 2022 р.). Львів, 2022. С. 18–21.

2. Гендерна рівність може повернутися на 25 років назад через пандемію – ООН. *Новини здорової людини*. URL : <https://nzl.theukrainians.org/genderna-rivnist-mozhe-povernutysya-na-25-rokiv-pazad-cherez-pandemiyu---oon.html>.

3. Заїка А. А. Гендерна рівність як принцип правового статусу особи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2016. Вип. 41. С. 65–70.

4. Чесна Є. С. Діяльність поліції в період воєнного стану через призму гендерної рівності. *Проблеми сучасної поліцейстики : тези доп. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 20 квіт. 2022 р.). Харків, 2022. С. 314–316.

УДК 305+342.77

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/365-367

Яна ГАЛІЛЕЙ

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Михайло ФІАЛКА

професор кафедри
кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасних умовах українського суспільно-політичного життя надзвичайно актуальним залишається питання захисту прав і свобод громадян. Наразі Україна веде боротьбу за демократичні цінності, які є невід'ємною частиною цивілізованого світу, а також за збереження своєї територіальної цілісності. В контексті даної теми актуальності набуває дотримання основних засад гендерної рівності, враховуючи доволі складний стан в державі. Під час ведення війни чи у збройних конфліктах права людини закріплені в чотирьох Женевських конвенціях від 12 серпня 1949 року, які отримали визнання на території України шляхом їх ратифікації [1].